

Socialdepartementet
Enheten för upphandlingsrätt
103 33 Stockholm

Remissvar Europeiska kommissionens grönbok om en modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad

Arbetsgivarverket har anmodats att lämna remissvar avseende betänkande Europeiska kommissionens grönbok om en modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad. Arbetsgivarverket begränsar sitt svar till det arbetsgivarpolitiska området. Hänvisning till relevanta frågenummer i grönboken lämnas efter varje stycke.

Arbetsgivarverket förordar höjning av tröskelvärden. Ur ett arbetsgivarpolitiskt perspektiv är det viktigt att enskilda, företag och anställda har stort förtroende för att de statliga verksamheterna bedrivs rationellt och effektivt. Det administrativa arbete som läggs ner på en upphandling, både från beställarens och leverantörens sida, måste stå i rimlig proportion till upphandlingens värde. Det gör det inte idag när det gäller framför allt det lägre tröskelvärdet. Genom höjda tröskelvärden bör också mindre myndigheters problem med behov av upphandlingskompetens kunna minska liksom problemen i ett litet land som Sverige med att endast några få stora leverantörer finns i många branscher. (Fråga 6 och 27)

Arbetsgivarverket anser att upphandlingsreglerna endast bör omfatta inköpsverksamhet och att ett ökat förhandlingsförfarande bör vara tillåtet. Att göra upphandlingar ska vara så enkelt som möjligt. I dagsläget finns många exempel på att upphandlingar kostar mycket pengar, väsentligt fördröjer anskaffningsprocessen och att marknaden vid en jämförelse efteråt erbjuder motsvarande tjänster till lägre pris. En orsak till det kan vara att många leverantörer inte har resurser kompetensmässigt eller ekonomiskt att lämna anbud. En annan att formella fel, som inte får rättas till, i upphandlingsunderlaget sorterar bort leverantörer. En tredje att kostnader för att lämna anbud naturligtvis också läggs på priset. (Fråga 1, 14, 15, 19 och 23)

Enligt Arbetsgivarverket är det önskvärt att tidigare erfarenheter och specifik verksamhetsnära kompetens bör kunna värdesättas i valet av utförare. Vice versa bör negativa erfarenheter kunna tillmätas betydelse. Vidare bör ingångna avtal enkelt kunna förlängas för längre perioder än idag. Användandet av underkonsulter bör vara känt på förhand. Det är skillnad på varor och tjänster. Ett förenklat förfarande behövs för de komplexa

varorna och tjänsterna snarare än för handelsvaror och –tjänster. Upphandlingar som berör det arbetsgivarpolitiska området avser oftast tjänster och kvaliteten är beroende av en god kännedom om arbetsplatsen. Effekten av tjänsterna är dessutom ofta avhängig att upparbetade verksamhetsstödjande/-utvecklande koncept kan drivas målmedvetet över längre tid. Exempel är företagshälsovård och managementkonsultstöd. (Fråga 22, 25, 44 och 109)

De statliga myndigheternas rätt att själva och tillsammans organisera sitt arbete måste enligt Arbetsgivarverkets mening värnas. Utnyttjandet av gemensamt kontrollerade interna enheter (vertikalt/institutionaliserat samarbete) och gemensamt utförande av ett allmännyttigt uppdrag av enbart offentliga enheter (horisontellt/icke institutionaliserat samarbete) ska fortsatt undantas från upphandlingsreglerna. (Fråga 30, 34 och 53)

För att reglerna ska vara förtroendeingivande anser Arbetsgivarverket att endast krav som sammanhänger med varan eller tjänsten (kontraktsföremålet) ska kunna ställas. Det innebär att mål som miljöskydd, social delaktighet, jämställdhet, kollektivavtal, bättre tillträde för funktionshindrade och ökad innovation får drivas på andra sätt än via upphandling. Krav på t.ex. närproducerat, miljö, energieffektivitet, innovation osv. bör bara kunna ställas när det sammanhänger med kontraktsföremålet. (Fråga 62, 70, 74, 79 och 83)

Arbetsgivarverket avstyrker förslag om att föra in regler som redan finns i annan lagstiftning - t.ex. om bestickning - ibland upphandlingsreglerna på EU-nivå. För att främja tydlighet och överblick bör lagar i respektive land som reglerar mutbrott och ekonomisk verksamhet gälla lika för upphandlingsområdet. (Fråga 100 och 108)

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Göran Ekström. Vid den slutliga handläggningen deltog stabschef Jonas Bergström och enhetschef Elisabet Sundén Ingeström, föredragande.

Göran Ekström

Elisabet Sundén Ingeström

Kopia:

- Upphandlingsutredningen
- Arbetsmarknadsdepartementet, Hedvig Forsselius